

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 25.— Din
za inozemstvo 40.—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišstvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 4 in 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Martibor, Barvarska ul. 2.
Celje, Aleksandrova 6.

Račun pri pošti, čekov,
savodu št. 11.842.

NAPREDNI VOLILCI!

Iz volilnega boja ste lahko posneli, da sta v Sloveniji pri teh volitvah le dve glavni fronti: Klerikalci in «Narodni blok». Ves strup, gnoj in ogenj so namerili klerikalci le na «Narodni blok», ker se zavedajo, da so klerikalizmu opasni samo njegovi poslanci. Ako bi se jim posrečilo podreti pozicijo «Narodnega bloka» v Sloveniji, bi mahoma bile na tleh pozicije vseh drugih neklerikalnih strank.

Z zmagom «Narodnega bloka» bo v prihodnjih štirih letih klerikalizem strl. Potem šele bomo Slovenci tudi na znotraj svobodni. Šele potem bo mogoče svoboden razvoj naše prosvete in našega gospodarstva, omogočeno bo na tudi šele potem, da bodo naše politične, socialne in gospodarske organizacije procvitale v popolni svobodi.

Zapostavimo, naprednjaki, pri teh volitvah svoje strankarske interese! Velik čas, v katerem živimo, naj pokaže, da ga napredni Slovenci nismo dočakali ozkosrdni in kratkovidni. Bodimo širokogrudni in mislimo na bodočnost napredne misli v Sloveniji. Naprednjaki! Vsi v napredno fronto, da ne bo za napredno stvar noben napredni glas izgubljen! Vrižmo 8. februarja vsi krogi v volilno skrinjo «Narodnega bloka». S tem bomo naprednjaki najbolj dokazali svojo zrelost, a tudi storili dejanje, koristno za državo, za narod in za naprednost!

DRŽAVNI NAMEŠČENCI!

Le vlada, ki bo imela v skupščini trdno večino in bo ostala na krmilu več let, bo lahko definitivno in povoljno uredila tudi vaše zadeve. Tako vlada more sestaviti edino Narodni blok. Nobena druga kombinacija ni mogoča, ki bi mogla nuditi redno delo. Državni nameščenci, ki volijo za kako drugo skupino, kakor za Narodni blok, pljuje v lastno skledo.

Kar se posejeh slovenskih demokratov tiče, mora vsak objektivni državni nameščenec priznati, da so se vedno in povsod dosledno zavzemali za uradniške interese. Čim močnejše bo njihovo zastopstvo v Narodnem bloku, tem več iskrenih bolevnikov bodo imeli državni nameščenci.

KMEČKIM VOLILCEM NA ŠTAJERSKEM.

Že pri zadnjih volitvah je dobila Puceljeva lista na Štajerskem komaj 4000 glasov. Ovrzoma večina zavednih kmečkih volilcev se je zdaj pridružil Narodnemu bloku in gosp. Pucelj ne bo dobil niti 1000 glasov, dočim bo gosp. Drolenik na listi Narodnega bloka gotovo izvoljen. Vsaka kroglica v Puceljevo skrinjico je izgubljena in pride v dobro le klerikalcem. Preudarite to in volite vsi Narodni blok, čegar skrinjica je na Štajerskem in v Prekmurju četrti.

Kako se to'raži onozicija v teški uri

Beograd, 4. febr. r. Blofaški listi zadnje dni prinašajo informacije, da med radikali in samostojnimi demokrati obstojajo nekatere difference in da so spori na dnevnem redu. Istotako blofaški listi tendenciozno in lažljivo zatrjujejo, da so povzročitelji raznih vladnih ukrepov edino samostojni demokrati. Kakor je vask dopisnik informiran, so vse te in takšne vesti navadno izmišljotine in intrige. Osebito je zastran vseh ukrepov treba vedeti, da so bili storjeni v popolnem soglasju s predsednikom vlade g. Pašićem in vsemi ostalimi ministri ter da vlada vohde vse podzema sporazumno. Pri vsem tem se posebno opozarja na govor Nikole Pašića na radikalni skupščini dne 1. febr. v Beogradu, kjer je g. Pašić podrobneje razpravljali o enerzičnih vladnih ukrepih. Opozicija je vrlo naluva, ako meni, da si bo z lažmi in intrigami v zadnjem hipu kaj opomogla pri agitaciji.

ZA PRAVIČNO RAZMEJITEV.

Beograd, 4. febr. p. Danes je dopisla v Beograd deputacija iz Raketa, ki je intervenirala glede določitve granice po katastralni meji.

FRANCIJA IN VATIKAN.

Pariz, 4. febr. a. Kakor piše «Figaro», bo Vatikan obdržal svojo nunciaturo v Parizu, čeprav bo francosko poslanstvo pri Vatikanu odstavljeno.

Preiskava klerikalnih goljufij v ministrstvu saobračaja

ODKRITE SO VELIKE KORUPCIJSKE AFERE. — IZROČITEV MATERIJALA DRŽ. PRAVDNIŠTVU. — KRIVCI BODO ARETIRANI, BIVŠI MINISTER SUŠNIK PRIDE PRED DRŽAVNO SODIŠČE.

Beograd, 4. februarja. p. V prometnem ministrstvu se je sestavila danes komisija, ki ima nalogo, da pregleda rezultate preiskave radi korupcije, ki se je vršila v tem ministrstvu za časa ministrovanja Antona Sušnika. Uspeh preiskave, ki se tiče znane afeze s tovarniški listi za Gospodarsko zvezo, je popolnoma potrdil ugotovitve listov Narodnega bloka. Komisija je sklenila, da material zopet izroči sodišču in da zahteva, da se krivci takoj aretirajo. Pri tej priliki so se ugotovili tudi mnogi drugi slučaji korupcije, posebno glede tranzitnih ugodnosti, osebito za prevoz vina iz Banata v Slovenijo. Vlada je odločila, da na temelju rezultatov te preiskave sestavi obtožnico proti bivšemu ministru Sušniku ter jo izroči prihodnji Narodni skupščini. (Obtožba proti Sušniku bo vložena seveda tudi v slučaju, če Sušnik ne bo izvoljen. Kompetenca parlamenta za tožbe proti bivšim ministrom traja namreč pet let. Ojr. ur.)

gi drugi slučaji korupcije, posebno glede tranzitnih ugodnosti, osebito za prevoz vina iz Banata v Slovenijo. Vlada je odločila, da na temelju rezultatov te preiskave sestavi obtožnico proti bivšemu ministru Sušniku ter jo izroči prihodnji Narodni skupščini. (Obtožba proti Sušniku bo vložena seveda tudi v slučaju, če Sušnik ne bo izvoljen. Kompetenca parlamenta za tožbe proti bivšim ministrom traja namreč pet let. Ojr. ur.)

Pašić in Narodni blok v Sloveniji

BRZJOJAVKA PREDSEDNIKA NRS RADIKALSKIM KANDIDATOM NA LISTI NARODNEGA BLOKA V MARIBORSKEM VOLILNEM OKROŽJU.

Beograd, 4. februarja. p. Povodom današnje konference ministra Žerjave z min. predsednikom Pašićem je prišla na razgovor tudi volilna situacija v Sloveniji. Predsednik vlade je z zadovoljstvom vzel na znanje poročilo dr. Žerjave, da so volilni izgledi Narodnega bloka v vseh treh slovenskih volilnih okrožjih izvrstni. Dr. Žerjav je pri tej priliki ponovno opozoril g. Pašića na nelojalno in nepošteno agitacijo dr. Ravnika in tovarišev proti onim kandidatom na li-

sti Narodnega bloka na Štajerskem, ki pripadajo radikalni stranki. G. Pašić je ponovno izjavil, da to postopanje niti najmanj ne odgovarja nameram in intencijam radikalne stranke in da to obsoja. Pašić je kot predsednik radikalne stranke poslal članom NRS gg. D. Inčiču, dr. Müllerju in Kiralju, ki so kandidati na listi dr. Pivka, brzjojavko, s katero jim daje svobodne roke ter jih pozivlje, da glede kandidature postopajo po čisti nacionalni zavesti.

Naša skrinjica
na
Kranjskem
je
2.

Naša skrinjica
na
Štajerskem
je
4.

Odločilni ukrepi vlade za nedeljo

AVDIJENCE MIN. PREDSEDNIKA PAŠIČA IN MINISTRA ŽERJAVE. — STROGO POSTOPANJE PROTI VSEM, KI BI HOTELI NEZAKONITO VPLIVATI NA VOLILCE. — VOJKA BO V PRIPRAVLJENOSTI. — MIR IN RED BODETA POVSOD ZASIGURANA. — KAJ BO Z RADICEVIMI LISTAMI.

Beograd, 4. februarja. p. Danes dopoldne je vzhudilo obilo pozornosti, da je Pašić ob 11. uri došel v predsedstvo vlade, a se takoj podal na dvor, kjer je bil sprejet v tridesetminutno avdijenco. Ko se je vračal z dvora, je na povpraševanje novinarjev kratko odgovoril, da je njegova avdijenca v ozki zvezi z volitvami. Pašićevi avdijenci se v zvezi z večerajšnjimi avdijencami Pribeževića in Maksimovića pripisuje vrlo velik, da, odločilni pomen. Vsi politični krogi se vedno napeto pričakujejo kako se bo vlada odločila glede radičevskih skrinjic. Informacije iz vladnih krogov pravijo, da so šefi opozicijskega bloka v Zagrebu sklenili, da se bo celotna opozicija pri volitvah abscentirala. Vendar vlada tozadevno nima še nikakih določenih informacij. Na zadevno povpraševanje vašega dopisnika v merodajnih opozicijskih krogih, mu je bilo povedano, da opozicija čuva svoje najnovejše zaključke v strogi tajnosti, samo da vladi onemogoči orientacijo.

Po svoji avdijenci je Pašić dal časa konferiral z ministrom Žerjavom. Popoldne je po vrsti sprejel ministre Vukičevića, Drinkovića in Maksimovića, naker je razpravljal z generalom Kalafetovićem, tajnikom odbora za državno obrambo.

Popolno razsulo zemljoradnikov

Beograd, 4. februarja. p. Po vesteh, ki prihajajo iz vseh srbskih okrožij, je zemljoradniška stranka v popolnem razsulo. Vsi njihovi volilci so se izjavili proti takozvanim aterazijskim «Selakoma» (to so salonski kmetje à la Pucelj. On. ur.). V tem trenutku razpandanja stranke poskušajo Voja Lazić in njegovi tovariši rešiti svojo avtoriteto s tem, da proglašajo abstinenco s parolo o nasilju. Resnica pa je, da jih narod povsod zapušča in prehaja k radikalom in samostojnim demokratom. Po slišnem mnenju političnih krogov, ne bo prišel v novo Narodno skupščino niti en zemljoradnik iz Srbije. Od cele zemljoradniške stranke bodo mor-

Zvečer od 18.30 do 19.30 je bil v avdijenci minister Žerjav, s katerim je kralj razpravljal o politični situaciji.

Beograd, 4. februarja. p. Kakor se domnava, je vlada že določila vse podrobnosti glede volitev. Sklepi se drže v največji tajnosti. Velikim županom so bile poslane obširne instrukcije. V nedeljo bo vsa vojska v pripravljenosti, da v slučaju potrebe zatre vsak poskus volilnih neredov ter prepreči ter nad veliki. Upravne oblasti imajo nalog, da najstrožje pazijo na vsako zlorabo svobode ter zlasti na to, da se na narod ne vpliva z nedopustnimi sredstvi. Sem je štet tudi zlorabe cerkve in vere v agitacijske svrhe in pa uporabo očih hujskaških agitacijskih gesel. Kdor se bo pregrešil proti temu, bo takoj postavljen na odgovornost.

Vremes je objavilo vest, da vladni krogi razpravljajo, kako bi se poslužili paragrafa 24. ogrskega kazenskega zakonika, ki je veljati na teritoriju Hrvaške in Slavonije in po katerem je s teškimi kaznimi kaznjiva vsaka izjava ali akcija proti kralju in monarhiji. Vašemu dopisniku je bilo na merodajnem mestu zatrjeno, da so vse te informacije netočne, ker naši lastni zakoni zadostno ščitijo kralja in monarhijo in se bo zato tudi nadalje najstrožje postopalo po naših zakonih.

da ostali dva ali trije poslanci iz Bosne in Dalmacije.

Beograd, 4. februarja. p. Danes je dospel v svrhu agitacije v podrinski okrožje minister Pribežević, kjer prireja shode posebno proti Voji Veljkoviću. Pribeževićeva pot je bila pravi triumf. Na njegova shode je prišlo ogromno število naroda z velikim navdušenjem, ne samo samostojni demokrati, temveč tudi radikali in zemljoradniki. Zemljoradniški kandidat Moskovljević je popolnoma propadel.

ALBANSKI SO IZGNALI SKADRSKEGA NADSKOFA.

Dunaj, 4. febr. r. Glasom poročil iz Barja je albanska vlada izgnala skadrskega nadškofa Lazaria Medya in provincijala franciskanov p. Pavla Todoja.

Položaj papeškega nuncija v Beogradu nevzdržen

KAKO JE G. PELEGRINETTI INFORMIRAL SVETO STOLICO. ODPOKLICAN BO V NAJKRAJŠEM ČASU. — PRIPRAVE ZA POGAJANJA O KONKORDATI.

Beograd, 4. februarja. p. V Beogradu z velikim zanimanjem razpravljajo o koraku Svete Stolice proti klerikalcem, posebno po izjavi kardinala Gasparrija ministru dr. Ninciću, odnosno poslaniku Smedlaku, kateremu je papežev zunanji minister poslal izjavo, da sv. Oče ostro obsoja vsako zlorabo vere v strankarske svrhe in naznanil primerne ukrepe proti neposlušnim duhovnikom.

Povodom tozadevne prijateljske izmenjave mnenj je bilo v Vatikanu izrečeno tudi zahtevanje, da se informacije papeškega nuncija v tem oziru vrlo nepopolne. G. Pelegrinetti je bil opetovano opozorjen, da se mnogi duhovniki eksponirajo s protidržavno agitacijo ter zlorabljajo svoj poklic na način, ki se ostro protivi čl. 12. Ustave. On tudi dobro ve, da se

klerikalna akcija vrši po načrtih podnih školov in pod njihovim vodstvom. Navzile temu je g. Pelegrinetti dosedaj razveljal stališče, da se katoliška duhovščina sploh ne meša v politiko! Dokazi, ki jih je naša vlada predložila papeški Stolicy so do temelja ovrgli to naziranje g. Pelegrinettija.

V dobro poučenih političnih krogih se smatra, da je postal Pelegrinettijev položaj v Beogradu nemogoč in da bo sedanjí papežev nuncij v najkrajšem času odpoklican.

Beograd, 4. februarja. p. Danes popoldne je minister dr. Žerjav dal časa konferiral v zunanjem ministristvu in v predsedništvu vlade o vprašanju konkordata, o katerem naj se prihodnje dni začne pogajanje.

Donavska federacija v manjšem obsegu?

FRANCIJA SE BAJE ZAVZEMA ZA GOSPODARSKO UNIJO MED AVSTRIJO IN MADŽARSKO.

London, 4. februarja. v. «Morning Post» zatrjuje, da bo francoski član v finančnem odboru Zveze narodov predložil načrt o gospodarskem spoju Avstrije in Madžarske. Upajo, da bo mogoče tudi Češko-slovaško pridobiti za sodelovanje. Uvedla naj bi se tudi pogajanja med avstrijsko in madžarsko emisijisko banko radi uvelje enotne valute. Generalni komisar dr. Zimmermann je baje temu načrtu naklonjen. Če bi prišlo do te fuzije, bi jo podpirale tudi one države, ki so zainteresirane na avstrijskih financah. Boje pa se, da bo Italija temu načrtu nasprotovala.

London, 4. februarja z. «Morning Post» predlaga sklicanje carinske konference nasledstvenih držav pod angleškim vodstvom. Ta načrt se smatra kot nekaka protiakcija proti francoskemu načrtu, ki stremi za tem, da se ustvari nova politična podonavska zveza med Avstrijo, Češko-slovaško, Rumunijo, Jugoslavijo in Bolgarijo.

Konflikt med Grčijo in Turčijo

GRŠKI KROGI GROZE V SKRAJNEM SLUČAJU Z VOJNO. — STALIŠČE RUMUNJE.

Atene, 4. februarja. s. Včeraj se je vršilo v navzočnosti ministrskega predsednika, vojnega ministra in načelnika generalnega štaba vojaško posvetovanje, na katerem je bilo sklenjenih več nujnih nalogov za armado. Inozemskim tvrdkam so bili izdani znatni nalogi za dobavo raznega oborožitvenega materiala.

London, 4. februarja. v. Med francoskim, angleškim in italijanskim zunanjim uradom so se včeraj vršila posvetovanja glede grško-turškega konflikta. «Daily Telegraph» hoče vedeti, da sta se Rumunija in Jugoslavija kot pravoslavni državi priključili Grški, da bi tako dosegli intervencijo zaveznikov. Tudi židovsko prebivalstvo Turčije se je izjavilo za patrijarhat, ker se boji, da bi patrijarhu tudi veliki rabin ne sledil v izgnanstvo.

Pariz, 4. februarja. s. Turški poslanik v Parizu je oficijelno izjavil, da Grška nima pravice vmešavati se v notranje zadeve Turčije. Turčija se le predobro spominja, kako je svoječasno Rusija porabila dogodka v palestinskih mestih kot povod za politične kupčije. Turška vlada ne bo dopustila, da bi Grčija pod verskimi povodi posegala v pravice Turčije.

Bukarešta, 4. februarja. v. Grški in turški poslanik sta sporočila pri rumunski vladi vzroke grško-turškega konflikta ter obrazložila stališči svojih vlad. Grški poslanik Konas je izjavil, da je iz-

gen patrijarha provokacija Grške in celoga pravoslavnega krščanstva. Grška vlada se namerava poslužiti vseh diplomatskih sredstev in je v najskrajnejšem slučaju odločna poslužiti se tudi vojno, ako bi turška vlada ne ugodila njenim zahtevam.

Turški poslanik pa je izjavil zastopnikom časopisa, da smatra turška vlada svoje postopanje kot popolnoma zakonito, ker spada izgnani patrijarh med one državljane, ki se po lausanski pogodbi lahko izženejo. Turčija je pripravljena pristati na imenovanje drugega patrijarha, ki bo imel pravico bivanja v Turčiji.

Stališče rumunske vlade je sledeč: Kot država s pretežno pravoslavnim prebivalstvom obžaluje Rumunija postopanje turške vlade napram patrijarhu. Pripravična je storiti vse, kar je v njeni moči, da se konflikt mirnim potom razreši. Grški vladi daje prijateljski nasvet, naj ne izgubi zaupanja v moč mednarodnih pogodb in naj se ne poslužuje ekstremnih in nepremišljenih sredstev. Rumunija ne bo storila ničesar več kot poskušala prijateljsko intervenirati. V principu pa bo ohranila najstrožjo nevtralnost, ter vztrajala na prijateljskih odnosih napram Grški, kakor tudi Turčiji.

Nevarnost železničarske stavke v Angliji

London, 4. februarja. z. Angliji grozi od danes naprej velika železniška stavka, ki more izbruhniti že v nekaj dneh. Železničarji in rudarji so predložili pred kratkim zahtevo glede povišanja meze. Dočim so lastniki rudnikov načeloma privolili v pogajanja, pa so železniški ravnatelji danes izjavili, da ne samo odklanjajo vsako povišanje prejemkov, ampak nameravajo predložiti celo načrt glede znižanja prejemkov. Akcija železniških ravnateljev se smatra kot poizkus, da se grozeča splošna stavka rudarjev, transportnih delavcev in železničarjev, ki se pričakuje za početje, z napovedjo znižanja prejemkov čimbolj pospeši. Železničarske strokovne organizacije so že sklicale večja zborovanja v Londonu. Domneva se, da bo sprejet kratek ultimatum na železniške uprave, v katerem se ho zahtevalo takojšnje zvišanje dosedanjih prejemkov.

NASA PROTESTNA NOTA RADI GRADCA.

Beograd, 4. febr. p. Danes je ministrov pomočnik Marković izjavil avstrijskemu poslaniku Hoffingerju, da je naša vlada poslala avstrijski republiki protestno noto radi znanega incidenta v Gradcu.

ODLIKOVANJE TOMO ZUPANA.

Beograd, 4. febr. p. Kralj je podpisal ukaz, s katerim se odlikuje z redom sv. Save III. razreda monsignor Tomo Zupan, bivši dolgoletni predsednik Družbe sv. Cirila in Metoda.

URADNIŠTVO V ITALIJI.

Rim, 4. februarja. s. «Messaggero» navlaša, da je v Italiji 517.000 državnih uradnikov, čijih prejemki znašajo okoli 5 milijard lir. V Italiji pride na vsake 80 prebivalcev po en državni nameščenec. Pravilno je, da se s državnim uradnikom na večerajšnjem ministrskem svetu plače zvišale, istočasno pa je tudi prav, da bo s tem omogočilo znižati tudi veliko število državnega uradništva.

Borza

4. februarja:

CURIE: Beograd 8375, New-York 518.10, London 24875, Pariz 2805, Milan 2156, Praga 1528, Budimpešta 0.0072, Bukarešta 2.575, Solija 3.75, Dunaj 0.0073.

DUNAJ: Beograd 1143 do 1147, Milan 2919 do 2921, New-York 70.955 do 71.185, Praga 2000 do 2100, Curih 18.690 do 13.740, dinarji 1137 do 1143, lire 2935 do 2965.

PRAGA: Beograd 55, Rim 141.15, New-York 88.80, Curih 654.75.

BERLIN: Beograd 6.775, Milan 17.45, Praga 12.37, Curih 80.97.

„LUKULO“-dišave v zavojčkih so najboljše.

Klerikalni župani zasačeni na težkih zlorabah z občinskim premoženjem

Klerikalni župani sma'rajo občinske blagajne za svoje. — Težke zlorabe z denarjem občinskih revežev. — Izdaja vojaških tajnosti

«Nasilje uganja vlada, ker razpusta občinske odbore,» tako piše »Slovenec«. V zadnjem času so tudi namreč odstavili nekateri župani, ker je revizija ugotovila velik nered v občinskem go-polarstvu ter težke zlorabe z občinskim denarjem. Ugotovilo se je, da klerikalni župani ne vodijo predpisanih knjig, nimajo potrdila o izdatkih, zlorabljajo denar občinskih revežev, izdajajo vojaške tajnosti, posebno mobilizacijske načrte itd. Da bi se sploh brigali za dobro gospodarstvo v občini, o tem sploh ni govora. Občinsko blagajno smatrajo za svojo, skratka občinski stolec jim služi samo kot molzna krava.

Poglejmo si nekatere teh klerikalnih prvakov, na katere je »Slovenec« in vsa SLS tako ponosna!

ZUPAN NA VIČU IVAN GALP, ki ima v klerikalni stranki veliko besedo, in ki ga postavlja »Slovenec« kot vzor klerikalne poštenosti, je opravil občinske posle tako nemarno, da ga je moralo okrajno glavarstvo v interesu občine takoj odstaviti, ter postaviti na njegovo mesto gerenta. Občinskih dohodkov ni vpisoval v knjige, iz občinske blagajne je dvigal denar, ki ga ni rabil za občino. Ugotovilo se je ogromen primanjkljaj v občinski blagajni, katerega višina se še ni mogla dosedaj ugotoviti.

Občina je mogla pokriti vse izdatke od 1. julija 1924 do danes z rednimi tekočimi izdatki, a g. Gale je dvignil iz hranilnice preko 50.000 Din občinskega denarja. Večji del teh dvigov sploh ni vknjižil. Tudi nekaj drugih dohodkov ni vknjižil. Pregledniki računov so prišli na sled tudi manipulacij z avstrijskim vojnim posojilom. G. Gale je namreč 31. decembra 1924 vpisal v knjigo, da je plačal za vojno posojilo 5000 Din, medtem ko je v resnici kupil vojno posojilo že njegov prednik.

Kako brezvestno gospodarijo klerikalni župani, ker nimajo stalne kontrole, nam kaže ravno sluhač na Viču. Ta občina nima nič manj kakor šest stalnih nameštencev v občinski pisarni, in sicer tri tajnike, dve pomožni pisarniški moči, mesozaleđa in slugo. Veščaki, ki poznajo delokrog naših občin zatrjujejo, da bi mogel župan samo z eno možjo voditi vse občinske posle v vzornem redu. Na Viču pa se mora vsa klerikalna šlahta rediti na občinske stroške! Potem na križko klerikalci, da so davki visoki. Seveda so visoki, ker znašajo občinske davke le radi brezvestnosti in koruptnega občinskega gospodarstva klerikalnih županov, pomekno 300 do 400 olatetkov.

Nameste, da bi g. Gale redil na občinske stroške kar šest klerikalnih pri-

ganjačev, naj bi raje skrbel za pitno vodo in za kanalizacijo, ki je na Viču tako potrebna. S tem kar si je klerikalni župan pridržal in kar je napravil po nepotrebnem za šest pisarniških moči, bi že lahko velik del Viča kanaliziral.

Kljub temu, da ima župan šest pisarniških moči, vendar so vsi spisi v neredu, spisi leže neredni, kaka je bila rešitev se sploh ne more dognati. Nered skoz in skoz. Značilno za klerikalne župane je dejstvo, da leže za upni vojaški spisi kar na mizi vsakega na vpogled. Navodila za mobilizacijske namrave, ki se vodno in posredno žuvala strogo tajno, je lahko vsak, ki je prišel v pisarno Galega pregledal. Zli se, da imajo klerikalni župani od svojega vodstva navodilo, naj izdajajo vsebino tajnih vojaških spisov. Kajti ne le Gale, ampak tudi drugi klerikalni župani, kjer se je vršila revizija, niso imeli teh tajnih spisov pod zaporo. Bodoče preiskava se bodo morale bolj natančno početi s tem vračanjem. Poselno občine v Sloveniji morajo paziti na to, da ostanejo mobilizacijski načrti tajni: kajti obljani smo od severa in zapada od litih sovražnikov. Naš narodni sovražnik ne bo opustil prilike, da ne bi dobil v roke te tajne spise, ako jih klerikalni župani puste ležati na mizah.

Politično oblastvo je moralo poseči vmes. Ni moglo dopustiti, da uporabljajo klerikalni župani denar občinskih davkoplačevalcev za svoje privatne namene. Kakor smo poročali, je »Slovenec« zopet zavpil: »Nasilje.« Po mnenju tega izprisenega škofovega lista je nasilje, ako javno oblastvo od strani župana, ki žre občinski denar. Lopovom in tatovom naj ne bi državno oblastvo smelo stopiti na prste. Da je »Slovenec« branil vsakojake politične lopove, smo bili vajeni, sedaj pa je začel braniti ljudi, ki spadajo pred državno pravdnika!

PREISKAVA V KRIŽAH PRI TRZČU

Je imela prilično isti rezultat, kakor na Viču. Tam je županovl zagrizen klerikalce. Za izdatke iz ubožnega zaklada sploh nima potrdil. Komu jih je izplačal, niti ne vé. Tudi za razne druge izdatke manjkajo potrdila. Za leto 1923, in za prejšnja leta sploh ni potrdil. Župan se izgovarja, da se potrdila uničijo vsako leto, ko jih odbor pregleda. O občinskem premoženju se sploh ne vodi nikak pregled. Ta klerikalni župan pa ima še to smolo, da se je v občinski blagajni pojavila namesto denarja priznanica o 200stotnem odtetljaju ob priliki zamenjave kron. Ta priznanica se glasi na ime Jožeta Sitarja, gorodega klerikalca.

Tako kakor g. Gale na Viču, je pustil tudi tajne vojaške mobilizacijske spise na pisalni mizi. Ležali so tam odprti vsakomur na vpogled.

Klerikalno strankarstvo ne pozna niti v občinskem gospodarstvu nikakih mej. Klerikalni občinski odbor v Krizah je za uporabo občinskih pecov kar kratkoma naložil nekaterim važečim razne zneske. Plačati bi morali seveda skoro sami naprednjaki. Tudi

ta strankarski in krivični sklep bo glavarstvo razveljavilo.

Prava dika SLS pa je klerikalni

ZUPAN V KOTREDEŽU PRI LITIJI

Razen splošnih napak klerikalnih županov, ki smo jih videli na Viču in v Krizah, se je župan v Kotredežu spravljal na invalide in na občinske dobave. Ubogega invalida Somška je skušal klerikalni veljak prevarati s tem, da mu je dal staro sukno mesto nove! Pri nabavi gramozu za občino je oškodoval občinsko blagajno za težke novce. Natančno vsoto bo doglajala šele preiskava.

REVIZIJA POSLOVANJA KLERIKALNEGA ZUPANA FRANCETA URANKARJA V KRANJSKI OKRAJ KAMNIK

Je doglajala, da je denarno poslovanje v popojnem neredu, da župan ni napisal, kaj je prejel in kaj je izdal za občino. Občinski denar smatra za svojega in ga nosi vedno s seboj. Tudi občinske hranilne knjižice smatra Urankar za svojo last. Zopet tipično dejstvo: o uporabi denarja za občinske reveže ne more župan dati nikakih pojasnil. Specijaliteta župana Urankarja pa so občinski dohodki iz sejmov. Nikjer ni izkazano, koliko dohodkov je imela občina. Prebitek občinskih dohodkov iz lanskega leta si je župan kar oddržal in ga ni nikjer izkazal.

Vse te neredne in dejanja, ki spadajo pod kazenski zakon, je ugotovila revizija v zadnjem mesecu. Revizija se nadaljuje in bo na žalost še bolj razgalila nemarnost in zanikarnost klerikalnih županov. Niti eden klerikalnih županov, pri katerem se je vršila revizija, ne vodi poslov v interesu občine, tako kakor je predpisano. Ali ni dolžnost političnega oblastva, da štiti občinsko premoženje ored klerikalnim brezvestnim župani.

Slovenski volilec pred odločitvijo

Ako hočeš, da se dosedanja nesrečna doba nadaljuje, država razdira in pustoši do uničenja, ž njo pa tudi uniči Tvoja narodna, socialna in gospodarska eksistenca, potem voli

Ako pa hočeš, da se bo naša država dogradila, gospodarsko uredila ter Ti olajšala današnje težko stanje

klerikalce in druge rovarje ter zgagarje

vrzi volilno kroglico v skrinjico „Narodnega bloka“

Iz življenja in sveta

Potres na Madžarskem

V gorovju Matrl, posebno pa v mestu Jagru, je bilo v noči od sobote na nedeljo zopet več potresnih sunkov. Manjšemu sunku okrog pol 11. je sledil ob 12.15 ponoči močnejši potres, ki je napravil na mnogih hišah močan razpoke in tudi sicer precej škodo. Ob pol 5. in ob pol 7. so ljudje čutili zopet dva šibkejša potresna sunka.

Mnogo hiš je od obeh potresov tako pokvarjenih, da obstoja nevarnost, da se podro. Mnogo družin je moralo zapustiti ogrožena stanovanja. Župan je uvedel zanje pomožno akcijo.

Škoda, ki sta jo napravila oha potresa zadnje dni, se ne da še natančno ugotoviti, znata pa vsekakor več milijard madžarskih kron. Uhiti ni bil ničič, le nekaj oseb je bilo ranjenih.

Milijardna goljufija

V Schwechatu pri Dunaju vzhaja veliko pozornost aretacija treh oseb, ki so se že del časa kar na dvehlo bavile s sleparskimi denarnimi kupčijami.

Sprevednik dunajsko-bratislavske električne železnice Leopold Barchinger in njegova žena sta že med vojno precej srečno špekulirala. Izposodila sta si na vseh koncih denar in ga visoko obrestovala. Ker sta točno vračala kapitala, so se njune kupčije vedno bolj obnesle. Po vojni je dobil zakonski par kompanjona v osebi železničarja Josipa Jackla, ki je zaposlen v Gross-Schwechatu.

Zadnje čase so morali sleparji jemati vedno nova posojila, da bi mogli vra-

čati obresti poprej izposojenega denarja. Ko so nekateri upniki zahtevali svoje vloge, niso mogli posredovalci spraviti zadostne vsote skupaj. Sledila je ovadba. Dne 29. januarja je bil Barchinger, ko se je bil povrnil iz Bratislave, prijet na kolodvoru. Dan poprej je aretirala policija njegovo ženo na stanovanju. Policija je vstaknila tudi Jacka pod ključ. Oškodovancev je nad sto, znesek, ki ga je trojica priselaparila, pa znaša nad dve milijardi avstrijskih kron in pol.

Aretirani Josip Jackl je bil častniški namestnik in do svoje aretacije poveljnik republikanske zaščitne zveze v Schwechatu. Nameščen je bil pri obratnem vodstvu deželne železnice. Leta 1922. je bil ondi izvršen velik vlom, in Jackl je bil takrat takoj po tatvini prestavljen na eno najslabših mest pri kretnicah. Pred dobrim letom pa je bil nenadoma prestavljen h generalnemu ravnanstvu avstrijskih zveznih železnic z dohodki 9. službenega razreda, nemara za zasluge, ki si jih je stekel za republikansko zaščitno zvezo.

Sedaj premišljuje sleparska troperešna deteljica pod ključem minljivosti vsega posvetcnega.

Afera Castiglioni

Pred par meseci so posebno finančni krogi po vsem svetu govorili samo o Castiglioniu, dotlej najbogatejšemu Avstrijcu, ki je znal povojno konjunkturo naravnost mojštrsko izrabiti v svoje svrhe. Prišel pa je polom, ki je tega tipičnega avanturista strmoglavil in ga skoraj spravil na beraško palico. Njegov

padec pa je imel za posledico polom večjega števila denarnih zavodov, pred vsem Splošne depozitne banke, pri kateri je bil Castiglioni poprej generalni ravnatelj. Proti Castiglioniu je uvedlo sodišče kazensko postopanje, ker je z raznimi nečestnimi manipulacijami povzročil polom Depozitne banke.

Sedaj je predlagalo državno pravdnistvo na Dunaju v sporazumu s preiskovalnim sodnikom, naj se kazensko postopanje proti Kamilu Castiglioniu ustavi. Glede poloma Splošne depozitne banke je namreč preiskava nedvomno ugotovila, da je bil zavod, ki je Castiglioni zapustil svoje mesto kot generalni ravnatelj, aktiven in zmožen življenja in da se kasnejši polom ne more pripisati njegovemu poslovanju. Poslovanje zavoda pod njegovim naslednikom se bo posebej preiskovalo.

Postopanje proti Castiglioniu, ki je bilo uvedeno na podlagi ovadbe interestentov na špirtu, zlasti Bondyja in Ledererja, se je tudi ustavilo, ker ne za deva Castiglioni nikaka krivda. Bondy je že tekoma preiskave brez pridržka umaknil svojo ovadbo.

Kakor se govori, se je Castiglioni sedaj finančno popravil. Ima sicer ogromne izgube, posrečilo pa se mu je z lastnimi močmi rešiti del svojega ogromnega premoženja. Castiglioni je še v Nemčiji udeležen pri večjih finančnih podjetjih.

× Požar v plesni dvorani. V soboto zvečer se je vnela v Kremnu v Avstriji mod plesom telovadnica kremnske občine. Val udeleženci zabava so so

moгли rešiti. Vzeti so mogli s soboj pravočasno celo vso obleko in druge stvari iz garderobe. Dvorana je pogorela do tal.

× Letalska nesreča. V soboto popoldne je padlo vojaško vodilo letalo v bližini Suresnesa pri Parizu v reko Sejno. Eden obeh pilotov je utonil, drugemu pa sta bili ob nogi združenji.

× Potres na obeh bregovih Kanala. Na južnem koncu Cornwallisa se je pojavil v tork precej močan potres, ki se je po dosedanjih vesteh raztezal preko Rokavskega preliva do Bresta na Francoskem.

× Velik mraz po Transkavkaziji. Iz Bakija poročajo, da je zavladal pred par dnevi po vsej Transkavkaziji strašen mraz. Toploner je padel na 37 in celo na 40 stopinj. Mnogo ljudi in živali je zmrznilo.

× Rabelj Wohlshlager gre v pokonj. Znani praški rabelj Leop. Wohlshlager, ki bo koncem leta star 70 let, gre v pokonj. Morda ne bo nezanimivo povedati par dat iz njegovega življenja. Rodil es je l. 1855. v Osioku v Slavoniji. Njegov oče je služil 22 let pri vojakih. Po njegovi smrti se je mati kmalu omožila z znanim praškim rabeljem Pippergerjem. Leopold se je izučil zlatarstva, pri svojem očmu pa rabelske obrti. Ko je bil 15 let star, je pomagal svojemu očmu pri usmrtitvi morilca Janečka v Piznji. Leta 1876. je že samostojno obočil v Budimpešti morilca Wagnerja. 12 let nato je umrl rabelj Pipperger. Kmalu potem se je pripravljal na Justifikacijo v Kutni Hori in Wohlshlager je prošil za mesto svojega očma. Obenem z njim se je potegovalo za mesto še 23 mož, med njimi bilo tudi medicinel. Moštr-

stvo je dobil Wohlshlager. Prejemal je plačo 800 gld. na leto, 5 gld. dnevnih dijet in 25 gld. za vsako usmrtitev. Danes ima mesečno plačo 1000 Kš in 100 Kš za usmrtitev. Za Avstrijo je izvršil 19 usmrtitev, za češkoslovaške republike pa dve. Lani 9. januarja je obočil morilca Novaka v Taboru, nekoliko tednov nato pa roparskega morilca Kolinskega v Pragi.

Izseljevanje v Zedinjene države Severne Amerike

Ministrstvo notranjih del prejema v zadnjem času številna uradna in zasebna poročila, ki slikajo silno bedo in trpljenje naših državljanov, ki nasledajo obljubam brezvestnih agentov, da jih bodo po ovinkih spravili v Zedinjene države. Naši državljani plačujejo tem agentom ogromne vsote, ko pa dospajo na mejo Zedinjenih držav, jih obmejna kontrolna oblastva aretirajo, kaznujejo in nato odpravijo v domovino. Po takih ponesrečenih poizkusih dolžijo prizade ti naše oblasti, da ne posvečajo potrebne pozornosti brezvestnim agentom in da so one krive škode in nepravil, ki nastanejo izseljencem vsled lastne prepovednosti in lahkovernosti.

Zaradi tega se prebivalstvo ponovno svrbi, naj ne nasleda obljubam izseljenških agentov, marveč naj pri izseljevanju upošteva vedno le veljavne predpise, ako se hoče obvarovati pred gnutno školo in nepravilnostmi.

Da se delovanje takih agentov zatre v kati, je obnem nujno potrebno, da prebivalstvo samo pošljira oblasti v njihovem stremljenju in da jim prijavl vsak poizkus zavajanja. Kierkoli bi se pojavil.

Dopisi

JEZICA. Naš inmoster Košir se še ni spomnelo. V ponedeljek so zopet odprli cerkveno hišo, da so prišli vanjo rjove klerikalni tigri. Šod je bil zaupen, ker si Bizjak ne upa sklicati javnega. Ta gospod ta dan ni šel k litanijam; hotel je po vzgledu več drugih Orlov oborožen s palico in gonil ljudi na šod. Seveda to ni noben teror, ker ga izvaja g. Bizjak. Govornik je mlatil prazno slamo. Navzoči so potrdili, da za te volitve klerikalci nikomur nič ne pravijo o svojih uspehih. Splošno mnenje je, da Jezicani ne bodo več pomagali tigrom do mastnih dijet. — Izvrsten šod! Nacionalnega bloka še sedaj mnogim ne da spati. Zlasti domači pretepači in pijanci so žalostni, ker so morali radi prisotnosti par Urjunašev mirno poslušati govornika Zebala. Počasi se bodo že naučili, da se na naprednih šodih ne sme razgrajati, čeprav to dovoli g. Košir. V zadnjem času je tudi neki novopečen ckmec v šini čevljev napovedal Nacionalnemu bloku pogin. Seveda se boja s temi solдати nič ne boji, saj je znano, da jo pobrišejo iz ene fronte na drugo, kakor hitro zmanjka v starih pozicijah upanja na osebne koristi. Razpoloženje za Nacionalni blok je na Jezici izvrstno. Stari pristali klerikalci in Purja izjavljajo, da je le Nacionalnemu bloku zaupati v nedeljo svoj glas. Mnogo klerikalcev je tudi reklo, da z drugimi strankami ne morejo, klerikalna pa se ni obnesla in da ostanejo zato 8. februarja doma.

PREDVOR. V nedeljo se je vršil pri nas veličasten šod Narodnega bloka, katerega se je udeležilo okoli 100 volilcev. Poročal je delegat prof. Kolar. Navzoči je bilo tudi pet klerikalcev pod vlogo glasnega akademika Šmajla. Ko je bila odprta debata, se je oglašil prvi k besedi tajnik Nace ter govoril o dolgi kloboši (dober tek) in o prvi skrinjici. Tudi akademik Šmajl se je strahno razburjal, v ozadju pri vratih pa je med tem mekelal esvelnik Francelj in ata Kern so grlo gledali in zmerjali. Vse se nista upala. A ni jim ne bo pomagalo. 8. februarja bodo uvideli, da je prava skrinjica le druga. — V ponedeljek je uprizorilo društvo »Čolaki« odprlo tri najstarejši predstavo v tej sezoni. Igrali so »Veliko repetitio« in je bila predstava kljub istočasni orlovski prireditvi najno obiskana. Pri igrah je bilo opaziti velik napredek in so vsi izborni rešili svoje vloge. Tudi scenarij je bila prvovrstna. Pri predstavi je sviral orkester Narodne čitalnice. Občinstvo je bilo zelo zadovoljno.

JESENICE. Val delavci, ki spadate k bratovski skladnici Kr. ind. družbe, imate z ozirom na ostalo delstvo še posebne interese, kako jih boste ščitili? Vaše organizacije so prebiske, ker jih je prevelik in se vrh tega bojujejo med seboj. Val glasovi, ki jih boste oddali dne 8. t. m. za te organizacije, bodo vrženi v zrak in bodo imeli koristi od njih le klerikalci. Delavci! Premislite trezno položaj in pri- znanje, da je le demokratska stranka delala za vaš dobrobit in da je zlasti doktor Žerjav skrbel za vaš stan. Pa ne samo to. Vsi vemo, da tovarniško podjetje propada, in da se je bati najhujšega. Doslej se je le dr. Žerjav trudil, da se vzdržuje obrat v tovarni in tudi generalno vojsvo je preprečeno, da je moreče rešiti podjetje le tečaj, če zmaga Narodni blok, katerega važni činitelj je dr. Žerjav. Delavci! Premislite trezno svoj položaj in po- kažite v nedeljo temu zaslužnemu možu hvaležnost s tem, da vržete kroglice v drugo skrinjico.

SV. VID NAD CERKNICO. Na Svečnico se je vršil šod demokratske stranke v prostorih župana in gostilničarja Fr. Strlela. Prostrana soba je bila natlačena polna. Med udeleženci je bilo tudi precej pristavev drugih strank. Poročal je nadučitelj Avg. Korbar iz Zg. Šiške. Po njegovem govoru se je vnela živahna debata, v katero so posegli zlasti pristali SKS in RS. Vsak vprašalec je dobil takoj jasn in točen odgovor. Šod se je končal v najlepšem miru in reči. Poslušalci so vztrajali do zaključka šoda, daj se je vršil v kritičnem času, t. j. od 11. do 13. ure, ko pobili vsak rad domu. Zanimanje za Nacionalni blok je bilo vidno jako veliko in stoji njegova stvar tudi pri nas ugodno. Upamo, da bo njegova skrinjica (druga) dobila 8. februarja veliko glasov.

ČRNOMELJ. Mestna občina v Črnomelju je poklonila tukajšnji knjižnici Narodne čitalnice, upoštevajoč kulturno delovanje, ki je vrši med Belokranjci 1000 Din. Najlejša hvala!

METLIKA. Dne 1. t. m. je bil po razni maši v Podzemlju šod Narodnega bloka, na katerem je govoril kot glavni govornik dr. Birs iz Ljubljane, ki je podal volilec v krasnem govoru jasno sliko današnje politične položaja ter pozival volilce, naj oddajo svoj glas Narodnemu bloku. Govornik je bil navdušeno pozdravljen, nakar je odšel v Metliko, kjer je s svojimi izvajanci navduševal in utirjal že itak neomajne napredne Metličane za Narodni blok. Obe dvorani Narodne čitalnice sta bili nabito polni. Šod je otvoril gosp. Ivan Traupcu, govorila pa sta tudi kontrolor Dežman in trgovec Ivan Malešič. Naslednjega dne se je šod ponovil in sta govorila ge. Turk in prof. dr. Rus, oha viharo pozdravljena. Istega dne popoldne sta imela šod v Rosanih kontrolor Dežman in mag. svet. Arnost Golob. G. Dežman je razkladal program Narodnega bloka in se dotaknil vseh

Skrinjica Narodnega bloka v Ljubljani je prva

strank in stranic, g. Golob pa je opozarjal na nevarnosti, ki bi zadela ljudstvo, ako bi prišli zopet klerikalci v skupščino. Dne 8. t. m. homo pokazali, da smo za resno in pametno politiko in homo vrgli zato kroglice v drugo skrinjico!

VINIVRIH. V nedeljo je predaval v Stranski vasi pri Judinju naš rojak Ivan Malnarčič o novi šoli za občino Vinivrih. Po predavanju se je razvil živahen razgovor. Poslušalci so se soglasno izjavili za Narodni blok.

SMARTNO PRI LITJI. (Odprto pismo g. Mateju Ribarju). Na Svečnico je imel Narodni blok po prvi maši javen šod. V nedeljo popoldne ste po krščanski nauku pred cerkvijo hujkali pristaje SLS z besedami: »Jutri zjutraj imamo nasproti šod. Poidite vsi na ta šod, kričite in vpijte in ne dopustite govornika do besede!« Tako se je tudi zgodilo. Na šod je pridrvelo par zaslepljenih mož, Orli in njih nakašaj in kup Marijinih devic. S kričanjem so dosegli, da se je šod predčasno zaključil. Nahujskana množica je kričala: »Barabe, lepovi, tatovi, cigani itd.« Vaši lastni pristaji vam bodo potrdili, da smo morali zadrževati naše ljudi, da ni prišlo do deinskega spopada. In če bi prišlo? Ali ste mislili na posledice? Mnogo nesrečnikov bi lahko postalo na obeh straneh in vi kot katoliški duhovnik bi nosili vso odgovornost. Ali se strinja tako hujskanje z vašo stanovsko častjo? Naglasno jagno, da ste bili v tem slučaju javen hujšač. Sram vas bodi! — Ognieslav Fincinger.

SEVNICA. Dne 30. januarja se je vršila pri nas svečana dekoracija petih članov požarne brambе z zlato košarico za 40-letno neumorno delovanje v prid človeški družbi. Odlikovanje je izročil srečni poglavar dr. Gregorin iz Brežic v navzočnosti župana, občinskih svetovalec, zastopnikov uradov, društev in drugega občinstva. Po izročitvi odlikovanja se je vršil v Valantovi gostilni banket.

HRASTNIK. Kot zaveden delavec se naravnost čudim, kako si klerikalci sploh upajo med nas in da so še tako predrzni, da beračijo za naše glasove. Ko smo bili po prevratu delavci organizirani pri socialistični stranki, se je dr. Korošec na zaupnem sestanku klerikalne stranke v Ljubljani izrazil: »Naša dolžnost je, da uničimo socialiste. To pa dosežemo samo potem komunizma, katerega pa se homo potem iznebil z božjo pomočjo.« Tako so nas brezvestni klerikalni voditelji razcepili in nahujskali marsikatero bolj vročkrvno in nerazsodnega delavca k nepremišljenim in protizakonitim dejanjem. To pa je nam vsem silno škodovalo. To se najhujše vidi pri naših mezdniških gibanjih. Kadar pridejo naše zadeve pred vlado, se Trboveljska družba uspešno sklicuje zoper nas, češ »Poglejte jih, saj so sami revolucionarji, ki niso samo zoper kapitaliste, ampak tudi proti državi. Saj so že izvršili razne atentate itd.« Najbolj koristno za nas delavce bi bilo zato, da gremo strnjeno volit Narodni blok, t. j. četrto skrinjico da s tem dokažemo, da smo za edinstveno državo. Potem bomo tudi lahko zahtevali od Trboveljske družbe, da nas ne

Братя Русские!

8-го февраля будут произведены в Либляни выборы депутата в парламент (Народна skupščina).

По действующим в Югославии законам не русские, как и другие Славяне, иностранного подданства, проживающие на территории С. Н. С., — имеют избирательное право.

Приближается момент, когда Вам, братья русские, придется осуществить это право. До настоящего времени среди нас преобладало мнение, что русским, как иностранцам подданным, живущим в качестве гостей на территории С. Н. С. не следует вмешиваться в политическую борьбу, а в частности в выборы в парламент.

Ход размышлений в стране политических событий ясно показал всю неправильность и безответственность этого взгляда так-как русские далеко не безразлично будут лежать в руках людей национально и государственно мыслящих, а главные люди, не обладающие бездельем России в прошлой жизни славянских народов и верующих в ее национальное и государственное возрождение.

Настоящие выборы в парламент не являются обыкновенными политическими выборами. Нет вопроса не о том, победит — ли та или другая политическая партия. Нет борьбы за безличность государства, за «быть или небыть» Югославии.

Так называемая радикальная партия фактически и официально получила в III и интернационал и с помощью большинства своего золота стремится внести в Югославии безразличия рай: гражданскую войну, голод, всеобщее разорение и опустошение. К радикалам открыто и полуоткрыто присоединяются и другие политические группы, выступающие в Словении против «Народного блока».

Всех их объединяет вражда к молодой славянской державе, страх перед грядущим могучим объединением Сербов, Хорватов и Словенцев, демagogия и ботынистское золото. Против этих антигос-

ударственных элементов выступают на выборах партии здорового национализма, государственности и подлинного демократизма; Самостоятельная Демократическая Станка и Народная Радикальная Станка.

Если в Сербии другом русским была и есть Народная Радикальная Станка, то здесь в Словении русские интересы всегда горато и братски защищала Самостоятельная Демократическая Станка.

Объединившись с другими междуособи и объединившись против общего врага в «Народный блок», который выставил в Либляни кандидатуру г. Мохорича. Победил «Народного блока» это победил мощно — объединенной, крепко спаянной Югославии, победил идеи братского единения нехотевших славянских племен Югославии с национально возрожденной Россией, победил подлинного демократизма над ботынистской таганей, победил государственности над анархией и победил здравого смысла над демagogией и несбыточными преступными обещаниями. Братья русские, Вам, как Славянам, как нашим братьям, не может быть безразлично, удастся или нет прогрессивным элементам разгромить моголор Югославии, за которую на полях Галиции, в славные часы победы русского оружия, было одною столько русских людей. Против врага нашего внутреннего — подлинным знамя славянской солидарности и братства.

8-го февраля не примите участие в выборах в парламент за кандидата «Народного блока» г. Мохорича! С Вами вместе пойдут к избирательным урнам и братья — Чехи. При выборах важен каждый голос и потому никто не смейт быть пассивным.

Всех справки выдает канцелярия Народного блока каждый день от 4—7 ч., а в день выборов от 8 утра до 6 вечера. Славянский Комитет Народного Блока Русская секция

na Kranjskem 2 (druga), na Štajerskem 4 (četrta)

Važno za ljubljanske volilce

Vsak volilec mora pred vsem vedeti, na katerem volišču voli. Ker je letos v Ljubljani 20 volišč, so se morali posamezni volilni okoliši precej izpremeniti, zato je neobhodno potrebno, da se vsakdo z nabitim razglasom pouči, kje ima voliti, ker so tudi volilni lokali letos deloma izpremenjeni. Na vse to je treba dobro in pravočasno paziti, da ne bo kasneje neprikljub v nepotrebnega beganja od volišča do volišča.

Poljančanje od Kodeljeve do Strossmayerjeve ulice volijo v II. drž. gimnaziji; od ondoli pa do Tranče v Mesnem domu; Stari trg do šentflorjanske cerkve na šentjakovski šoli; ostali del do Grubarjevega kanala v mestni šoli na Prulah; Trnovčani volijo v Cerkveni ulici št. 21 v otroškem vrtcu. V šoli na Čopovem grabnu sta dve volišči za volilce iz Krakova, Mirja, Rimske in Tržanske ceste in sicer v dveh oddelkih: VI. za črke A do L in VI. a od M do Z. Na realni volijo volilci, ki stanujejo med Čopovo cesto noter do Kongresnega trga in do Nunske ulice. Opozorili pa je na to, da voli Breg, Čevljarska ulica, Jurčičev trg, Zidovska ulica in Zidovska steza z Dvornim trgom na VIII. volišču na liceju, kamor spadajo vse ulice od Nunske ulice do sredi Aleksandrove ceste ter one izpod Rožnika.

Na I. drž. gimnaziji sta dve volišči: za črke A do L IX. ter za črke M do Z — IX. a Semkaj spadajo vse ulice med sredino Dunajske in Aleksandrove ceste s izjemo Hranilnišne in Vodovodne ceste, ki volita v Sp. Šiški v šoli. V južni palači volijo vse ulice in ceste od srede Dunajske ceste do Kolodvorske ulice. Le-ta in ostali del ulice noter do Rešjeve ceste volijo na ženskem učiteljski. Na moške učiteljske spadajo volilci od prej navedene ločilne črte do vstete Vidovalske (prej Radečkove) ceste. XIII. volišče v šoli na Ledini obsega vse ulice na tako zvanem Škofovem do sredi Abačjeve in Martinove ceste do železniškega podvoza (sredaj Jegličeve in Kette-Murnove ceste). Volnat voli v mestnem zavetišču v Japljevi ulici št. 2. Predkraji imajo svoje volišče (XV.) v vrtnem salonu pri Češnovarju.

Volilci iz Sp. Šiške z onimi v Vodovodni in iz Hranilnišne ceste volijo v Šišenski šoli in sicer XVI. volišče za volilce s črkami A do J; XVII. volišče za one od K do P in XIII. volišče za črke R do Z. Objavljeni razglas vsebuje vse podrobnosti glede razsvetlitve posameznih ulic k pripadajočim voliščem. Morebitna pojava dajle tudi volilni kataster na magistratu v popisovalnem uradu.

Varaždinska m-stna garda v B ogradu

Na beografskih ulicah se je te dni pojavila neobičajna skupina slikovitih oficirskih noš in v sredi oficirjev je korakal mož s frakom in cilindrom. Vse se je zvedelo in spraševalo, kdo so pač ti čudni in nenavadni ljudje, kateri vojski pripadajo in kaj jih je prignalo v Beograd. Oficirji so nosili fantastične in razkošne uniforme, kakoršne je najti danes samo v muzejih in ki so bile v rabi za dobe Napoleona. Bluze uniformirancev so bile temno plave in rdeče obrobljene, imele so okraske na rokavih in spredaj. Vsa ta pestra barvitost je bila prepletena z zlato vezjenino in svetlimi gumbi iz modenipe. Na ramenih so krasile bluze zlate grenadirske epolete, prepasani so bili oficirji z finimi pasovi, na katerih so viseli krasni dolgi kopji. Na glavi so nosili tri čudni vojski velike čake, ki so bile pet do šestkrat tolike, kakor običajna vojska pokrivala. Na čakah so imeli še perjanice, ki je dajala njihovi zunanosti še bolj fantastičen značaj.

Ko je skupina prišla na promenado, je svet drl za njo kakor obseden. Ljudje so se ustavljali na trotuarju. Radovednosti in brezposelnosti so jim začeli slediti. Končno je skupina izginila v neko hišo, kjer ima svoj atelje fotograf. Radovednemu svetu je bilo jasno, da se je šla skupina slikat.

Kmalu je prišel na mesto dogodka reporter nekoga beograjskega dnevnika. Stopil je k fotografu in povprašal, kdo so ti nenavadni ljudje. Lahko si mislimo, kako prijetno je bil iznemen, ko je slišal, da govorijo neznani mu oficirji lep in čist srbohrvaški jezik. Oni mož v cilindru in fraku se mu je takoj predstavil rekoč, da je župan iz Varaždina in da je prišel v Beograd na dvorni ples, kamor je kralj pozvalil par varaždinskih gardistov, ki so mu silno ugajali, ko jih je videl prvič v njihovem domačem kraju.

Varaždinska mestna garda, ki je nosila tako slikovito nošo, danes seveda ne obstoja več. To so le ostanki starih časov in kapetani mestne garde so danes v praktičnem življenju trgovci in obrtniki, ki oblečejo svoje uniforme samo ob reprezentančnih prilikah. Delegacija varaždinske garde je bila sprejeta v Beogradu v posebni avdienci in je izročila monarhu več slik in spominskih predmetov, katere je sprejel suveren zelo ljubezljivo. Varaždinski gardisti na so odnesli za spomin s seboj iz Beograda srebrne tatutjere s kraljevim monogramom in sedaj privoščujejo po svetu, kako so se imeli dobro in kako so jih Beograščani imeli za vojsko delegacije nekdanje francoske kolonije iz Afrike.

Lastnik tu izdajatelj Konzorij »Jutra«, Odgovorni urednik Fr. Brozović, Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

bo pustila stradati, kajti mi smo domačini, oni pa inozemci, ki se bogatijo z našimi žulji. Zato dne 8. t. m. vsi na plan za našega vrliga kandidata dr. Franjo Roka, ki je že ponevno dokazal, da ima srce za nas uboge trpince.

VRANSKO. Ciril-Metoda potružen na Vranskem prireli 8. februarja ob 8. uri zvečer v društveni dvorani hotela »Slovan« na Vranskem veseloigro »Poslednji mož«. Cenjeno občinstvo se vljudno vabi na to predstavo, ki je polna humorja ter bo gotovo občinstvo popolnoma zadovoljila; obenem se pa tudi naproša van društva na Vranskem in v okolici, da po možnosti tega dne ne priprejajo predstav. Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem.

SV. LENART. Kakor v vseh nemških krajih, tako se je tudi pri nas pred in med vojno v gasilnem društvu zbiralo vse, kar sovražni naš jezik. Društvo je preživelo preobrat le radi tega, ker so bili narodnjaki takrat preveč zaposleni z drugimi skrbmi. Čim pa je prišel ta krmilo dr. Breje, so postali ti prijatelji zopet držejši. Prošenj narodno-čutečih mož za vstop v požarno brambo aploh niso hoteli rešiti. Odstanili so sicer kričebe znake svojega nemštva in pristopili celo k jugoslovenski gasilski zvezi, konsequentno pa so odklanjali rešitev prošnje Slovencev za vstop v društvo. Na pritožbo prizadetih je končno veliki župan 10. dec. društvo razpustil ter potrdil pravila na vega gasilnega društva. Obenem je naročil razpuščenemu društvu, naj izroči svoje premoženje občini, ta pa novemu gasilnemu društvu. Načelnik starega nemškega društva pa je po zaslugi naših

Naročnina za „Jutro“:
Za celo leto . . . 300 Din
za pol leta . . . 150 Din
za četrt leta . . . 75 Din
mesečno . . . 25 Din
za inozemstvo mesečno 40 Din

Uprava „Jutra“
Važeranova ul. 54

PRISEŽEM NA ZLATOROG

Vsaka perica pere samo z Zlatorog milom!

ZLATOROG TERPENTIN

Vsaka perica pere samo z Zlatorog milom!

